

MEDIJU LOMA SABIEDRĪBAS UZSKATU VEIDOŠANĀ SPORTA JOMĀ

7.–12. klase

▶ Stundas mērķis

Saskatīt, kā sporta jomā mediji veido un ietekmē sabiedrības viedokli un uzskatus.

▶ Sasaiste ar mācību priekšmetu

Sports un veselība

(<https://www.skola2030.lv/lv/macibu-saturs/macibu-jomas/veseliba-un-fiziskas-aktivitates>)

▶ Jēdzieni, atslēgas vārdi

Mediju loma

Mediju ietekme

▶ Resursi

[Prezentācija](#)

Projektors, dators

Skolēniem – rūtiņu papīrs un pildspalvas skolēniem

Ilgums: 40 minūtes

Uzmanības piesaiste, aktivizēšana (10 min.)

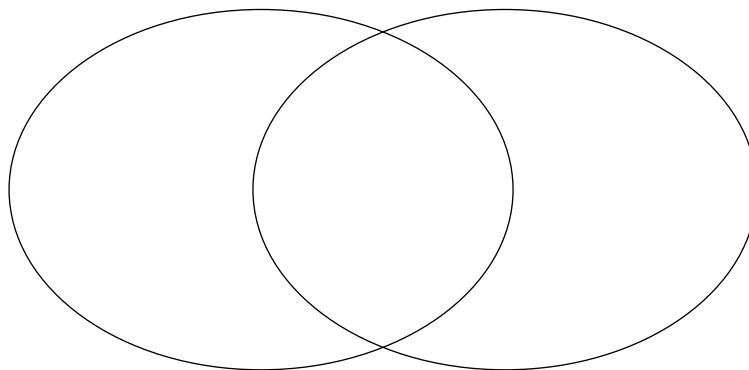
Nodarbības sākumā katrs skolēns saņem rūtiņu lapu, izdomā un lapas apakšā uzzīmē savu avatāru. Nodarbības laikā, dzirdot jaunu ideju vai faktu, skolēns, norādot kustību ar bultiņu, virza savu avatāru par vienu rūtiņu augstāk. Tiek pierakstīta, uzķeburota ideja, fakts, atslēgvārds, kas apliecina avatāra virzību.

1. **Izmantojiet prezentāciju!** Skolēni apskata attēlus un pasaka pirmo vārdu, kas nāk prātā, īsu brīdi aplūkojot fotogrāfiju. Iespējamās atbildes – sporta veidi, sportisti, emocijas sportā u.c.

Skolotājs mudina attēlus apskatīt vēlreiz, rūpīgāk un atbildēt uz jautājumiem:

- Kāds ir katras fotogrāfijas vēstījums?
- Kādas emocijas, pārdomas, viedokli katra fotogrāfija rada?
- Ja tu būtu aktīvs interneta komentētājs, kā tu šīs fotogrāfijas komentētu?
- Ja tu būtu ziņu sižeta vadītājs, kādā balss intonācijā tu šos kadrus komentētu (pacilāti, emocionāli, lietišķi, skumji)?
- Kā pēc dažādu komentāru vai ziņu sižeta noklausīšanās mainās domas, emocijas par šīm fotogrāfijām?
- Vai pēc fotogrāfijām var spriest par to, kas noticis konkrētajā mirklī? Atbildi pamato!

2. Skolēni klasē aizpilda Venna diagrammu, definējot, kas ir kopīgs un atšķirīgs sportam un tā attēlojumam medijos. Atbildes tiek pierakstītas, jo nodarbības laikā Venna diagramma tiks papildināta.

Galvenā daļa (25 min.)

1. Skolēni nostājas klases vidū. Skolotājs sauc apgalvojumus. Ja skolēns apgalvojumam piekrīt, viņš stājas vienā klases pusē, ja nepiekrīt – otrā (pirms uzdevuma izrunā, kurā klases pusē ir konkrētā atbilde). Savu pozīciju pamato.

Apgalvojumi

- Manas domas par sportistiem un sporta notikumiem ietekmē mediji.
- Es viegli pārņemu emocijas, ko saņemu no medijiem.
- Es sekoju līdzi tiem sporta notikumiem, kas vairāk tiek minēti medijos.
- Es atpazīstu sportistus, kas biežāk parādās medijos.
- Es komentēju sociālajos medijos, ja sportisti parāda sliktu sniegumu.
- Sportistu sniegums ceļ konkrētā sporta veida popularitāti.
- Mediji vairāk atspoguļo tos sporta veidus, kuriem ir sponsori.
- Ne vienmēr tie sportisti, kas redzami medijos, ir labākie sportisti.

Ja klasē nav pietiekami daudz vietas, var balsot ar kartīšu JĀ / NĒ pacelšanu.

2. **Izmantojiet prezentāciju!** Skolēni sadalās pāros. Skolēni lasa un izvērtē mediju pozitīvo un negatīvo ietekmi uz sporta jomu. Skolēni dotos apgalvojumus var dalīt 2 kolonnās vai izmantot citu grafisko organizatoru metodi. Skolēni tiek mudināti papildināt dotos apgalvojumus, iedvesmojoties no stundas sākumā veidotās Venna diagrammas.

Apgalvojumi

- Mazina stereotipus.
- Popularizē sportisku dzīvesveidu.
- Popularizē dažādus sporta veidus.
- Informē par sporta notikumiem, sasniegumiem.
- Rada lepnumu un piederību valstij.
- Pārspīlē uzvaras un zaudējumus.
- Spēlējas ar sabiedrības emocijām.
- Sakāpina uzvaru nozīmību.
- Rada varoņus.
- Neatspoguļo visus sporta veidus.
- Ātri aizmirst sportistus.

3. Skolēni pārskata paveikto un sarindo dilstošā secībā, kuri mediju pozitīvie un negatīvie aspekti visvairāk ietekmē viņu personīgo attieksmi pret sportu.

4. Diskusija. Ievadjautājumi:

Vai un ar kādu sporta veidu klases skolēni nodarbojas? Kā skolēni nonāca līdz lēmumam nodarboties tieši ar šo sporta veidu? Vai viņi seko līdzī medijos, kā to atspoguļo? Kādas pārdomas rodas, skatoties medijos šo sporta veidu? Kā citiem skolēniem veidojas priekšstats par šo sporta veidu? Kāds ir konkrētais priekšstats?

Izmantojiet prezentāciju! Skolēni izlasa citātus un pārdomā tos. Katrs skolēns uzraksta vienu ideju vai domu, kas rodas pēc citātu izlasīšanas. Klasē tiek izvēlētas 5–7 idejas vai domas, kas tiek iekļautas klases diskusijā “Kā tas, ko stāsta mediji, ietekmē mūsu vēlmi sportot?” Diskusija klasē.

Citāti

- Latvijas Vingrošanas federācijas ģenerālsekretāre Natālija Prokofjeva stāsta: “Pirmo būtisko audzēkņu skaita pieaugumu tūkstošgades mijā deva Igora Vihrova olimpiskais zelts Sidnejā un Jevgeņija Saproņenko olimpiskais sudrabs Atēnās.”

https://sportacentrs.com/phjonchana_2018/17122017-medalas_vai_infrastruktura_kas_rosina_izv

- Edgars Točs: “Kā noskatījos basketbola spēli, gribēju kļūt par basketbolistu. Kā noskatījos volejbolu – par volejbolistu.”

- Ričards: “Ļoti daudzi olimpieši motivē jauniešus kustēties un vairāk laika pavadīt svaigā gaisā. Un, piemēram, basketbolā daudz vairāk cilvēku dodas uz “Ghetto” basketbolu vai ielu basketbolu. Un arī pludmales volejbolā jauni cilvēki sāk parādīties.”

<https://www.lsm.lv/raksts/dzive--stils/cilvekstasti/olimpiskie-atleti-iedvesmo-nometne-limbazu-novada-jaunie-sportisti-jut-lidzi-pludmales-volejbolistiem.a415787/>

- Hanna: “Redzot Latvijas sportistus izcīnām medaļu, arvien vairāk gribas iesaistīties pašam. Liekas forši, ka Latvija vispār var dabūt medaļas. Ir ļoti forši, un uzreiz arī gribas iesaistīties.”

<https://www.lsm.lv/raksts/dzive--stils/cilvekstasti/olimpiskie-atleti-iedvesmo-nometne-limbazu-novada-jaunie-sportisti-jut-lidzi-pludmales-volejbolistiem.a415787/>

- Treneris: “Bez šaubām – olimpisko spēļu gados vienmēr vērojams jauno spēlētāģribētāju pieplūdums. Par to, ka tā būs arī šogad, esmu drošs.”

<https://www.lsm.lv/raksts/dzive--stils/cilvekstasti/olimpiskie-atleti-iedvesmo-nometne-limbazu-novada-jaunie-sportisti-jut-lidzi-pludmales-volejbolistiem.a415787/>

Refleksija (5 min.)

1. Darbs pāros. Katrs pārī pabeidz teikumu (skolotājs izvēlas vienu no piedāvātajiem variantiem): “Šīs nodarbības laikā es sapratu / pārliecinājos / biju pārsteigts / domāju, ka mediji ietekmē...” Vienu minūti runā viens no pāra, otrs klausās, tad mainās lomām.
2. Avatāru izvietošana redzamā vietā, izstāde klasē.